

[Jørgen Jørgensen.]

balanceplan, anser jeg for yderst, yderst ulykkeligt og farligt. Det vil, det kan ikke undgås, svække folkets sociale og økonomiske muligheder og forringe vor hele folkelige og kulturelle styrke. Sagen er ikke så enkel og ligetil, som det undertiden kommer til udtryk, navnlig fra konservativ og venstres side. Disse to partier har jo været parate til, længe før pagten nogensinde blev udformet, og før nogen kendte, hvilke garantier og hvilken risiko en tiltrædelse fra dansk side rummer, at indmelde Danmark i vestpagten.

Overfor regeringen og socialdemokratiet vil jeg gerne sige, at vel er det rigtigt, at Danmarks stilling er en anden, efter at Norge har taget sit standpunkt for tilslutning til pagten, men selv dette taget i betragtning vil jeg dog gøre opmærksom på, at en ikke ringe del af de argumenter, der indtil for ganske nylig blev fremført fra regeringen og socialdemokratiet mod Atlantpagten, heller ikke nu kan forkastes som værdiløse. Det forekommer mig, at det ærede medlem hr. Bombholt i sin tale for lidt havde i sin erindring netop de argumenter mod Atlantpagten, som det samme ærede medlem for ikke lang tid siden fremførte. Jeg mener, at regeringen, presset af konservative og venstre, har forceret denne sag alt for stærkt frem. Der er mange særlige forhold for Danmarks vedkommende i forbindelse med Atlantpagten, som burde være ganske anderledes afklaret, før beslutning blev taget af rigsdagen, og jeg tror ikke, det vil være tilstrækkeligt betryggende med en erklæring fra det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft om, at han er fuldkommen klar over alle konsekvenser af denne pagt. Hvis han er det, er han det eneste menneske her i landet, der er det! Man må dog gøre sig klart, at når Atlantpagten er ratificeret og trådt i kraft, er de lande, der har tilsluttet sig pagten, en enhed, og hensynet til det enkelte land vil da træde i baggrunden. Danmarks stilling er imidlertid af en særlig karakter. Vi er måske et af de lande indenfor pagten, der er mest udsat, og samtidig et af de lande, som vanskeligst kan få hurtig hjælp og derfor løber den største risiko. Dette beder jeg tingets ærede medlemmer tage i betragtning, når hver enkelt nu inden længe skal tage stilling til et af de mest betydningsfulde spørgsmål, der har foreligget til afgørelse i de sidste 100 år.

Om pagtens enkelte bestemmelser skal jeg ikke sige meget. Jeg går ud fra, at for-

slaget på sædvanlig vis kommer i udvalg, og dér vil enkelthederne kunne drøftes. Det er dog vistnok kun få, der vil modsige mig, når jeg hævder, at pagten ikke yder en sikkerhed, der står i forhold til den risiko, Danmark påtager sig. Den adgang for Danmark til at kunne holde sig udenfor, hvis en krig udbryder et andet sted i verden, og som er fremført heroppefra som en fordel for Danmark, må man dog tage i betragtning samtidig betyder, at også derigennem er sikkerheden for hjælpen til Danmark fra de andre deltagers side mindre. Har tinget overvejet følgerne af, at Danmark her binder sig 20 år frem i tiden til en ordning, hvor vort land forpligter sig til at indordne sig i et stort militært system?

Jeg opfordrer så indtrængende, som jeg kan, disse tings medlemmer til at overveje og gennemtænke endnu en gang alle de forhold, der knytter sig til tilslutning til pagten. Jeg er overbevist om, at der er stor usikkerhed og megen tvivl i mange menneskers sind overfor den beslutning, som regeringen opfordrer rigsdagen til at træffe, men en afgørelse af denne karakter bør ikke træffes af mennesker, der er fyldt af tvivl i deres sind. Et spørgsmål af så stor betydning bør ikke afgøres, før både rigsdagen og befolkningen har haft tid til grundigt at klare sig konsekvenserne af et sådant skridt. Og der er jo ingen nødvendighed for, at denne sag hastes igennem. Der er tid til at tænke sig om. Den fremgangsmåde, som retsforbundet har foreslået, at afholde en folkeafstemning, før rigsdagen tog beslutning, må jeg vende mig imod. Rigsdagen må i denne som i andre sager tage sit ansvar, og hver enkelt af os må handle alene ud fra hensynet til, hvad vi mener tjener vort lands interesse. Men vedtages regeringens forslag, da bør den danske vælgerbefolkning have adgang til at give sin mening tilkende. Regeringens nye kurs i dansk udenrigspolitik er et så stærkt brud på den hidtil fulgte linie, og sagen er af en sådan rækkevidde, at Danmarks tiltræden af pagten ikke bør kunne ske, før befolkningen ved en folkeafstemning har givet sin tilslutning dertil.

Under de overvejelser af Danmarks stilling, som i den sidste tid har fundet sted, har vi indenfor det radikale venstre meget nøje overvejet denne sag, og vi er kommet til det resultat, at de argumenter, der taler imod tilslutning, for os vejer tungest. Vi vil ikke tage medansvaret for den udenrigspolitik, regeringen her søger rigsdagens bemyndigelse til. Vi tror ikke, den vil være til gavn for vort land.